

Boganmeldelse – Musikterapi i psykiatrien

Anmeldt af **Karethe Stensæth** førsteamanuensis og koordinator for Senter for Musikk og Helse, Norges musikkhøgskole, Oslo, Norge. Kontakt: Karethe.stensath@nmh.no

Ansvarshavende redaktør **Ulla Holck** (2008) *Musikterapi i Psykiatrien. Årsskrift 5. Musikterapiklinikken, Aalborg Psykiatrisk Sygehus/Aalborg Universitet. 163 sider. Pris pr. stk.: DKK 130,- + porto 26,- Bestilling mailes eller sendes til Musikterapiklinikken innp@rn.dk) med angivelse af: Antal bøger, navn, institution og adresse.*

Artiklene i årsskrift 5 fra Musikterapiklinikken i det danske årsskriftet *Musikterapi i psykiatrien* spenner over bidrag fra musikkterapeutisk arbeid med eldre demensrammede, barn med ulike psykiatriske forstyrrelser og utfordringer og voksne med ulike psykiske forstyrrelser og utfordringer. Vi får inngående innblikk i både behandlingsmetoder – både individuelle tilbud og gruppebaserte og blir kjent med flere forskningsperspektiver, det være utvikling av protokoller eller assessment til utgreiing av sentrale begreper innenfor musikkterapi i psykiatrien.

Igjen viser årsskriftet at det danske fagmiljøet er høyst aktive og engasjerte innenfor musikkterapiarbeid med psykiatriske pasienter, og det på særdeles systematisk og profesjonelt vis både når det gjelder vitenskaplighet og i form case og praksis eksempler. Gjennomgående for nesten alle artikler

ne er forfatterens nøysomme evalueringer og perspektiveringer av tiltak og modeller. Og selv om nesten alle forfattere har en dobbeltrolle som forskere og klinikere innenfor de feltene de omtaler (noe som er nokså vanlig innenfor musikkterapiforskning), opplever jeg at de i sine formidlinger makter å være både nøkterne og selvkritiske. Det som er nytt med denne utgave i forhold til de forrige utgavene, og som gjør sitt til at årsskriftet når et enda høyere nivå enn tidligere, er at dette er det første årsskriftet hvor hovedparten av artiklene har vært under peer review.

Det høye nivå fastsettes allerede i starten av årsskriftet med den lengste artikkelen "Udforming af en forskningsprotokoll – musikterapi med frontotemporalt demensramte" skrevet av Hanne Mette O. Ridder & Aase Marie Ottesen. Her er det mye å lære for den som vil bli musikkterapeut og

forsker! For selv om det kan være litt vanskelig å fa tak i artikkelens innhold ut fra et resymé som for meg blir noe forvirrende pga mange forkortelser uten definisjoner (men som blir oppklart utover i teksten), er det er ikke mindre enn imponerende å lese om den omfattende og systematiske bearbeidingen forfatterne har gjort for å finne frem til det de kaller “et demensspecifikt livskvalitets-måleredskab til effektivvurdering af musikkterapi” for mennesker som pga spesielle demensformer utviser psykiatriske symptomer. Her beskrives hvordan forfatterne i et pilotprosjekt prøver å undersøke effekten av musikkterapi som non-farmakologisk behandling for målgruppen. Gjennom ulike datainnsamlingsmetoder som bl.a. innbefatter litteratursøk, klinisk arbeid (sang i hovedsak), videoanalyser og pre- og postmålinger kommer de frem til at piloten viser hvordan en samlet effekt-/prosessvurdering i et systematisk casestudie kan fungere.

I den neste artikkelen, som er et utdrag av hennes senior Phd-avhandling, beskriver Inge Nygaard Pedersen en fenomenologisk undersøkelse av motoverføring i musikalsk improvisasjon i voksenpsykiatrien. Selv om Pedersen innledningsvis sier hun tillater å ta med ureflekterte illustrasjoner, får jeg motsatt en opplevelse av at teksten er en ytterst reflektert gjengivelse av et viktig tema innenfor psykoanalytisk-orientert musikkterapi.

Spilleregler er tema i den følgende artikkel av Ulla Holck. Denne er en påbygning av hennes to foregående artikler og i denne siste er det barnpsykiatri hun tar for seg hvor hun gjennom bruk av spilleregler ønsker å utvikle barnas sosio-kommunikative kompetanser. Jeg mener at Holcks artikkel, særlig pga av hennes grundige gjennomarbeiding av materialet både klinisk og teore-

tisk er nyttig metodikk for alle som driver med musikkterapi uansett målgruppe.

I det neste bidraget omtaler Niels Hannibal gruppemusikkterapi med pasienter med borderline-personlighetsforstyrrelse i dagbehandlingsregi. Det er ikke tvil om at forfatteren har god innsikt i emnet, og særlig opplever jeg Hannibals presentasjon og internalisering av temaer som struktur, allianse og mentalisering som interessante. Det er dessuten alltid fascinerende å få ta del i forfatterens erfaringer innenfor et felt selv om jeg nok syns denne presentasjonen får litt for stor slagside i forfatterens beskrivelse av hva musikkterapeuten burde/ikke burde gjøre.

Den neste artikkelen “Fællesskabets muligheder” av Charlotte Lindvang & Britta Frederiksen har også sin styrke i sin behandling av det metodiske hva gjelder musikkterapi grupper på intensive psykiatriske avdelinger, i det forfatterne på konkret måte viser til hvordan det sosiale aspekt som en grunnleggende forutsetning åpner for andre muligheter enn individualterapi – nettopp fordi “musik og musikkterapi har særlige kvaliteter i forhold til at binde sammen, give en oplevelse af at være sammen. . .”.

Musikklyttegrupper i voksentrapien er et annet perspektiv som behandles av Helle Nystrup Lund. Forfatteren, som har systematisert sin egen erfaring med temaet på en overbevisende måte, konkluderer med at musikklyttegrupper krever en musikkterapeut for å skape et mest mulig ansvarlig og meningsfylt tiltak.

Personlig var det kan hende artikkelen “Musikkterapi i sosialpsykiatrien” av Bent Jensen som vakte størst interesse hos meg, dette fordi Jensen er forfriskende i sine måter å vinkle materialet på. Det blir for meg befriende og kanskje også tankevekkende at det er sosialpedagogen og Jensens kollega Dorthe Møller som først bruker begrep som

nærvær og *omsorg* til å beskrive individuell musikkterapi. Jensen spør seg om begrep som behandling og terapi kan bli forstyrrende når musikkterapi blir ett sosialpsykiatrisk tiltak blant flere, der recovery i forståelsen “å komme seg” eller/og “å komme videre” fokuseres. Jensen konkluderer sammen med Cornett at recovery ikke bare handler om at individet skal komme seg men også om felleskapets evne til å integrere og isenesette nye måter å være en person på.

Professor Lars Ole Bonde setter et verdig punktum i et flott årsskrift med en ut-

førlig anmeldelse av Lars Thorgaards fembindsverk “Relationsbehandling i psykiatrien” fra 2006 før han til slutt gjennomgår, etter søking i førende databaser verden over, internasjonal forskningslitteratur omhandlerende musikkterapiens effekt med psykiatriske pasienter. Jeg sier på vegne av alle oss musikkterapikollegaer: Tusen takk Lars Ole! Dette bidrar til at nettopp denne utgaven blir særlig attraktiv for mange – utover Danmarks grenser – som er interesserte i feltet!

MTL-klummen: rodfæstning af musikterapifaget

Hanne Mette Ochsner Ridder *Formand for MTL, ph.d., lektor i musikterapi og gerontologi. Kontakt: hm@musikterapi.org*

Musikterapikonference(r) i Danmark

Når dette nummer af *Tidsskriftet Dansk Musikterapi* kommer dugfriskt fra trykkeriet, vil mange musikterapeuter og musikkterapiinteresserte være midt i en længe ventet konference i Aalborg. Mange vil måske se *Tidsskriftet Dansk Musikterapi* for første gang på selve konferencen ved tidsskriftsstanden (... og hvis dette er tilfældet, byder vi hjertelig velkommen til nye abonnenter)! Konferencen er den 6. nordiske musikkterapikonference, som allerede ved første tilmeldingsfrist så ud til at blive et tilløbsstykke. Den er arrangeret af en stor gruppe MTL-medlemmer, herunder særligt af de ansatte på musikkterapiuddannelsen på Aalborg Universitet, hvor bygningerne på Kroghstræde 3 danner rammen om konferencen.

Det er her i år 2009 præcis 40 år siden, der første gang blev afholdt en musikkterapikonference i Danmark. Det var den *Første Nordiske Konference om Pædagogisk Musikterapi*, som blev afholdt på Helgenæs den 27.-30. april i 1969. Senere på året blev *Dansk Forbund for Musikterapi* (DFMT) stiftet, så det er derfor i skrivende stund ligeledes 40 år siden foreningen så dagens lys. Mon ikke flere af pionererne fra den tid, og de, som senere stødt til og gjorde et stort stykke arbejde for musikkterapifaget, har fundet vej til konferencen i Aalborg i disse dage?

Siden har der ikke været afholdt en nordisk musikkterapikonference i Danmark. Det, som nu tæller som den *første nordiske musikkterapikonference*, blev afholdt i Sandane/Norge i 1991, og de følgende blev